

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no. Maij.

D[omi]nica prima i[n] q[ua]dragesima in mane: de [christ]e bene
dispe[n]sando. Sermo. xxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Dominica Inuocauit.

Butta cauat lapidem non vi sed sepe cadendo. Et lib. j. de arte amadi. Quid magis est durum saxo quid molli? unde: Dura tñ molli saxa canantur aqua. Et Job. xiiij. Lapides excauent aque: et alluione paulatim terra consumit. Nec propterea quia replicatis vicibus deus vult erorari: illiberalis et inurbanus est censendus: qui ideo quandoque sua beneficia rogatus differt conferre ut nos humiliet: et corda nostra magis inflamet et beneficia sua sapidiora reddat. Amoueatur ergo impedimeta predicta et erit tranquillitas in animo orantis. Cui christus hic dabit gratiam: et postea gloriam. Amen.

In Dominica Inuocauit in mane de tempore bene dispensando. Sermo. xiiij.

Ecce nunc tempus acceptabile. Doctoris gentium verba sunt ista. ij. Cor. vj. c. et in epistola presentis dominice Ponderanda sunt verba apostoli que de tempore dicit in lectione occurrentis epistole: quoniam nulla grauior periculo: si quis iactura quam perditio temporis. Illud namque datum est nobis a deo ut possimus mereri regnum eternum. Si tamen defecerit sine merito deficiet etiam spes nostre salutis. Diximus enim in precedentibus sermonibus de iusticia dei qualiter hi qui in inferno sunt extra omnem statum omnique tempus merendi dolent se esse positos. Solerter itaque unusquisque studere debet ut tempus sibi concessum fructuose dispenset: quod quia plerique negligunt: ideo in presentis sermone de tempore erimus locuturi: de quo principaliter tria mysteria proponimus contemplanda.

Primum dicitur conditio.

Secundum dicitur nominatio.

Tertium dicitur observatio.

De tribus conditionibus temporis scilicet breuitate: mobilitate: et irreuocabilitate.

Capitulum. j.

Rimum mysterium dicitur: dicitur de tempore dicitur conditio. In quo attente considerare debemus quod sunt principales temporis conditiones. Et reducimus illas ad tres: videlicet

Prima dicitur breuitatis.

Secunda mobilitatis.

Tertia irreuocabilitatis.

Prima conditio temporis dicitur breuitas: quod ut inquit Paulus. j. Cor. vij. Tempus breue est. Et hoc tripliciter.

Primo respectu sui.

Secundo respectu dei.

Tertio respectu nostri.

Primo tempus est breue respectu sui: quod incepit esse et desinet esse. Quod tempus incepit esse patet per dicta doctorum. An Calistodorus super psalmum. liij. ait: Tempus tunc cepit quod mundus sumpsit initium. Et oritur genes lib. j. super Genesim: Tempus non erat antequam mundus non esset: sed esse cepit. Et Isidorus lib. j. de summo bono. Nulla autem principium mundi fuerit tempus: quia cum ipse sit creatura in principium mundi factum esse credendum est. Et Augustinus li. v. de trim. Tempus non cepit in tempore. Non enim erat tempus antequam esset tempus. Et si diceret quod omne quod cepit esse aut cepit esse in tempore aut in eternitate. Si ergo tempus cepit esse et non cepit esse in eternitate: ergo cepit esse in tempore. Respondet. d. Bonaventura. y. di. scdi li. in declaratione lre. Quod secundum Augustinum differt dicere aliquid fieri in tempore et in tempore et cum tempore. Ex enim importat ordinem: in importat continetiam: cum importat similitudinem. et ideo nihil factum est in tempore: nec ex tempore nisi quod excedit a tempore. Quod ergo tempus et ea que in primordio temporis creata sunt a tempore non excedunt. ideo dicit Augustinus: ea esse creata cum tempore: non in tempore: nec ex tempore. Secundum autem Bedam quem magister inducit in textu quatuor fuerit a principio creata: scilicet materia prima: angelica natura: celum empyreum et tempus. Dicit tamen. d. Bonaventura. ybi. s. ar. ij. q. j. quod tempus accipi consuevit in scripturis scilicet quadrupliciter. scilicet communissime: dicitur proprie: et magis proprie. Communissime tempus dicitur

cit mēsurā cuiuscūq; durationis creas-
te: et sic accipi illud Beda. Cōiter dicit
mēsurā cuiuscūq; mutationis siue il-
lius q̄ est de nō esse in esse siue alteri:
q̄ est de vno esse in aliud esse. Et sic acci-
pit Ric. de scō Victor: in glo. super. c.
f. Beñ. vbi dicit: Omne qd̄ cepit ex tpe
cepit. Tertio mō accipit pprie. et sic di-
cit mēsurā variationis successiue: siue
sit successiua successione regulari et cō-
tinua siue nō. Et sic di. Aug. ad Q. osū
q̄ affectiones varie angeloz mēsurant
tpe et ois variatio rerū. Quarto mō ac-
cipit magis pprie: et sic di: mēsurā mo-
tus siue variationis successiue cōtinue
et regulate s̄m reguli moro octaue s̄phe-
re. Et sic cōsuevit accipi ab Aristo. et cō-
mētatoze. iij. physicoz. Et ista est coar-
tata t̄pis acceptio. Et sicut tēpus cepit
eē ita desinet eē. Uñ Apo Job. x. et Da-
niel. xij. ait: Angel⁹ quē vidi stantē su-
pra mare et supra terrā leuauit manum
suā ad celū et iurauit p̄ viuētē in secu-
la sc̄loz: q̄ creauit celū et ea q̄ i eo sunt.
q̄ t̄ps amplius non erit. Quēadmodū
aut̄ cessante motu celi cessabit etiā tē-
pus: plen⁹ dicā in s̄mone de cōtēptu
mundi. Sc̄do t̄pus est breue respectu
dei. nā de⁹ est eternus siue tpe siue suc-
cessiōis mēsurā. qm̄ vt inq̄t Aristo.
iij. physicoz. Ea dicunt tpe mēsurari
que p̄ncipiū et finē habent. Est aut̄ re-
perire p̄ncipiū et finē in omni eo quod
mouet: qd̄ nō est oīno imutabile: sicut
nec successiōes ita nec p̄ncipiū nec fi-
nē habere p̄d̄t. Ideo cū de⁹ sit maxime
imutabilis sibi marē cōpetit vt sit eter-
nus: qz deus est suū esse ymiforme. Uñ
sicut est sua essentia ita est et sua eterni-
tas. Et hoc exp̄ssit Aug. di. ad Marcel-
linū. De⁹ solus est q̄ exordiū non habz.
Sed q̄ soli deo non cōpetat eternitas
probare posset aliqz p̄ dicta scripture.
Uñ Dan. xij. di: Qui ad iusticiāz erudi-
unt iustos fulgebūt q̄n stelle i p̄peruas
eternitates. Sed si solus de⁹ esset eter-
nus non essent plures eternitates. Et
qd̄ in ps. lxxv. montes vocat eternos.

Illuminās (inq̄t) mirabiliter a monti-
bus eternis. Et Dent. xxiiij. colles vo-
cant eterni. et Mat. xv. Ignis inferni
adhuc noiatur eternus: ergo non est
solus deus etern⁹. Rūdet Tho. parte
f. summe. q. x. ar. iij. q̄ eternitas vere et
pprie in solo deo est: eo q̄ cōseq̄tur im-
mutabilitatē vt dictū est. Solus autē
deus est oīno imutabilis. Sc̄dm tū q̄
aliqua ab ip̄o imutabilitatez recipiūt:
s̄m hoc aliqd̄ eternitatis ei⁹ p̄cipiāt.
Quedam nō quantū ad hoc imutabili-
tatē sortiunt a deo: qz nunq̄ desinunt
esse. Et sic di: Ecc̄s. f. Terra nō in eter-
nū stat. Quedā etiāz eterna in scriptu-
ris dicuntur propter diuturnitatē du-
rationis: licz corruptibilia sunt: sicut in
verbis allegatis dicuntur eterni mon-
tes et colles. Quedam amplius parti-
cipant de ratione eternitatis inquan-
tum habent intransmutabilitatem vel
s̄m esse vt ignis inferni: vel s̄m suam
operationem: sicut angeli et beati vis-
dentes deum in quibus non erūt quā-
tum ad visionem beatificam volubis-
les cogitationes vt docet Augustinus
iij. de trinita. Unde dicuntur habere
vitam eternam: s̄m illud Johan. xvij.
Hec est vita eterna vt cognoscant te so-
lum verum deum. Multe ergo eterni-
tates sunt quia multi sunt participan-
tes eternitatem ex ip̄a dei contem-
platione. Dicimus ergo q̄ sicut solus de⁹
est bonus per suam essentiam. vt dicit
Boetius in lib. de hebdomadib⁹. om-
nia autem alia sunt bona per partici-
pationem: ita solus deus est eternus
per suam essentiam: alia nō dicuntur
eterna per participationē. Tertio t̄ps
est breue respectu nr̄i. Quid em̄ de tpe
dicā ad vitā presentē nobis concessō.
Audiamus sapiētū sanctorūq; voces.
Inq̄t em̄ Job. viij. Sicut vmbra sunt
dies nostri super terrā. et. xiiij. Homo
nat⁹ de muliere breui viuēs tpe replet
mult⁹ miseris. Qui q̄n flos egre. et. pte.
et fu. ve. viii. Et. xiiij. Breues dies hoīs
sunt. Et Bre. xv. li. moral. Oīs lōgitu-

Dominica Inuocauit.

do vite presentis punctus esse cognoscatur
 cum sine terminetur. Et Iusto. li. s. solilo
 quio. Quotidie dies ultimus appo
 pinquat. Quotidie ad finem tendimus:
 quotidie ad mortem properamus. Et Ja
 cobi. iij. Que est vita vestra? Apoc. est
 ad modicum parces: et deinceps extermina
 bitur. Et Seneca ad Lucillum. Punctus
 est omne quod viuimus: et adhuc puncto mi
 nus. Et iterum ad eundem. Quotidie mori
 mur: quotidie demit aliqua pars vite:
 et tunc quoque cum crescit vita decrescit.
 Et idem de consolatione ad Martiam. Vita
 humana breuia et caduca sunt et infiniti
 temporis nullam partem occupantia. Et idem in
 tragedijs. Estate frueri mobili cursu fu
 git. Et idem in questionibus naturalibus.
 Fugit tempus et auidissimos suos dese
 rit pereundo. Eleganter Iulio quidam dicere:
 sexaginta annos habeo. Nos inquit sex
 raginta diebus quos non habes. et Qui
 dius lib. iij. de fastis. Tempora labuntur
 tacitisque senescimus annis. Et celer ad
 missa labitur annus equis. et in. x. Meta
 mor. Labitur occulte fallitque volatilis
 etas. Et nihil est annis velocius. Hinc
 sapienter Pbs quidam quasdam sibi ques
 tiones ppositas soluit. Interrogatus
 etiam cum quibus socijs est homo? Respondit. Cum
 septem qui eum assidue molestant. Hi sunt
 fames: sitis: calor: frigus: lassitudo: infir
 mitas: et mors. Interrogatus ubi est homo?
 Respondit. In bello multiplici et diuerso. In
 tra se habet bellum mordetis conscie. In
 proprio corpore habet bellum quattuor elemē
 torum que secum pugnant adinuicem per con
 trarias qualitates. Extra se habet bel
 lum rerum concupiscibiliu et diabolice tes
 rationis. Interrogatus tertio quomodo se habet
 homo? Respondit. Et lucerna ad ventum que cito
 extinguit: vt scintilla in mari que cito
 ab undis absorbet: vt spuma grauis
 que cito a pcella dispergitur: vt fumus
 que cito diffundit. Interrogatus quarto
 cui similis est homo? Respondit. Aceruo niuis: qui
 aceruo niuis modico colore cito in aquam
 de qua fuerat resolutus. Sic homo genitus
 de putredine modica infirmitate in eam

reuertit. Similis est etiam homo rose matutis
 ne: que dum colligitur mane pulchra vi
 detur: in sero vero marida inuenit. Sic
 homo in iuuetute apparet floridus: in
 senectute vero marcescit. Similis est etiam
 pomo nouo: quod dum in arbore pendens ad
 incrementum debitum peruenire creditur:
 modico tamen verme interius exorto corro
 ditur: et subito corruens efficitur inutile.
 Sic homo in puericia sua aut in adolescen
 tia sepius subita infirmitate preuentus
 moritur et inutilis efficitur. Interrogatus
 quinto quid est homo? Respondit. Adcipium mor
 tis: hospes loci: viator transiens. Adanci
 pium dicitur: quia manum mortis nequit eua
 dere. Hospes loci: quia recipit cum gaudio:
 sed cito obliuioni traditur. Viator vero
 transiens vocatur: quia dormiens aut vigilans:
 sedens aut ambulans: vel quicquid aliud fa
 ciens semper ad mortem properat. Absolutus
 ergo pbs optime dicta sua ostendens vi
 te humane dolendam breuitatem. Et quid
 potest esse in delitijs: possidere diuitias
 sedere in throno regni: florere in iuuen
 tute: letari pulchritudine: et quibuslibet
 temporalibus bonis perfrui: quam cito
 vita cessabit? Aut quomodo non erit irrisione
 digni qui deum derelinquentes in illa confi
 dunt? Hinc Aug. in lib. de miseria huius
 mundi exclamans ait. O vita presens quam
 multos decipis: que dum cognoscitur
 nihil es: dum exaltaris fumus es. Sapien
 tibus amara es: insipientibus dulcis es.
 Qui te querunt non te cognoscunt: qui te
 cognoscunt ipsi te fugiunt. Ideo Paulus
 hac breuitatem vite considerans. i. Cor. vii.
 dicebat. Qui habet uxores tanquam non ha
 betes sint: et qui flent tanquam non flentes:
 et qui gaudent tanquam non gaudentes: et qui
 emunt tanquam non possidentes: et qui vtuntur
 hoc mundo tanquam non vtantur. Preterit
 enim figura huius mundi. Quod scilicet conditio
 temporis dicitur mobilitas. Semper enim tempus
 est mobile et nunquam quiescit. Sic et conditio
 nostra mutabilis est et mouet semper
 cum tempore. Ideo Job dicebat. viij. c. lo
 quens de homine. Nunquam in eodem statu per
 manet. et Quidam lib. xv. Meta. inquit

Nec species cuius manet rerū noua
trix. Et alio alias reparat natura figu-
ras. Nil equidē cōstare dicitur sub imagi-
ne eadē crediderim. *in aut. de nō alie.*
S. vt aut. dicitur: Quid est stabile inter homi-
nes et ita immobile vt nullā patiat im-
mutationē: cū ois noster status sub per-
petuo motu p̄sistat. et C. de vete. iu. enu-
cle. l. ij. §. sed q; dicitur. Humani iuris cōdi-
tio semp̄ in infinitū decurrit: et nihil est
in ea qd̄ stare perpetuo possit. et Cassio-
dorus lib. ij. eplārū. Humane res mus-
tabilitatē patiūtur. Jō Seneca ad Lu-
cillū perpulchre sic loquitur: Noli huic
trāquillitati cōfidere. Memento mare
euerit et eodes die vbi luserūt nauigia
soibent. Videmus oia ista quotidie p̄-
experientiam deficere: experimurq; oia
vanitati fore subiecta: et tñ omnē operā
adhibemus ad hec tēporalia bona asse-
quēda. Pro celesti autē mercede que in
eternū est duratura: nec in minimo la-
boze sumus parati. J Tertio cōditio tē-
poris dicitur irreuocabilitas. Perditū nāq;
tempus adeo irreuocabiliter euolat vt
ampliū recuperari nō possit. An̄ Quis-
dus in. ij. de arte amādī. Nec que pres-
terit hora redire pōt. O p̄preciosus est
tēpus cū quo lucrari possimus eternita-
tem. Jō Seneca ad Lucillum dicebat:
Oia mi Lucille aliena sunt: tēpus tātū
nostrum est. Et hoc Hiero. sic scribit ad
Eustochiū. Omne tēpus in quo te me-
liorem nō senseris existima perdidisse.
Et Bern. vidēs ocioforum incredibiles
numerus in libro de contemptu mundi
sic loquitur: Heu heu nihil preciosius
tempore: nihil hodie vilius reputatur.
hec ille.

Q De triplici vocabulo expressio tēpo-
ris: scilicet nunc: tūc: et olim. *Capm. ij.*

Ecundū mysteriū contem-
plandū de tēpore dicitur no-
minatio seu expressio. *Nay-*
sm Tho. in scripto sup. ij.
Etbi. et sup. v. Physicorum.

Tēpus triplici vocabulo exp̄mi et no-
minari solet.

Prīmū vocabulū est nūc.
Secundū vocabulū est tunc.
Tertium vocabulū est olim.

Q Prīmū vocabulū quo tēpus exp̄mi-
tur dicitur nūc: in quo signatur tēpus
presens seu p̄sentis vite: qñ possumus
dūtarat operari bonum. Nā in inferno
opatio bona nulla erit vbi anime sunt
irreuocabiliter cōdemnate. In paradi-
so nulla erit operatio laboriosa necessa-
ria: vbi aie sunt beatificate. In purga-
torio etiaz nulla pōt esse operatio meri-
tosa: sed tñ pena satisfactoria. Jō cum
audim⁹ nūc euigilare debem⁹ et intel-
ligere qd̄ tñ p̄sens tēp⁹ est opportun⁹
ad agēdā p̄niam. Et q futurū expectat
mūdi allec⁹ dulcedie grādī se exponit
periculo. Jō dixit sc̄us Barlaā: qd̄ de
lectationes corporales desiderant: et in
presenti dissimulāt agere p̄niam et pui-
dere sibi de futura vita: siles sunt cuidā
homini qui dū a facie vnicomis ne ab
eo deuotaret veloci⁹ fugeret in quoddā
baratrū magnū cecidit: dū autē caderet
manibus arbusculā quandā apprehen-
dit: et base quadā lubrica et instabili si-
xit pedes. Respicēs hō vidit duos mu-
res: vnū albū et aliū nigrum incessan-
ter radicē arbuscule quā apprehēderat
corrodētes: et iam ppe erāt vt ipsam ab-
scinderet. In fundo autē baratri vidit
draconē terribilē spirātē ignē: et aperto
ore ipsū deuotare cupientē. Super ba-
sem hō vbi pedes tenebat vidit quat-
tuor aspidū capita inde p̄deūtia. Ele-
uans autē oculos vidit eriguum mellis
in ramis illius arbuscule oblitusq; pe-
riculi in quo positus erat seipsum totū
ad mel comedendū cōuertit. Unicornis
mortis tenet figurā que hōiem semper
persequitur. Baratrū hō mūdus est om-
nib⁹ periculis plen⁹. Arbuscula vnius
cuiusq; est vita que per horas diei et no-
ctis quasi per murē albū et nigrū ince-
santer cōsumitur: et incisioni appropin-
quat. Basis quattuor aspidū corpus est
er quartuor elemētis cōpositū: quibus
inordinatis corporis cōpago dissoluit.

Dominica Inuocauit.

Draco terribilis est os inferni cunctos deuotare cupiens. Dulcedo ramusculi delectatio fallax mundi qua multi decipiuntur detinenturque in presenti dum tempus adest et facultas datur clament ad dominum et toto corde conuertantur ad dominum.

¶ Secundum uocabulum quo tempus exprimitur dicitur tunc: et significat illud quod est res motum a presenti et precipue futurum. In scripturis homo diuinitate sepe tunc nobis se ingerunt iugiter meditanda. Primum tunc est horribilis uisionis: quoniam salus datur nati miseri iudicem omnium in sua maiestate uidebunt. Et de hoc sic dicitur Luce. xxi. Tunc uidebunt filium hominis uenire in nube cum potestate magna et maiestate. Secundum tunc est generalis lamentationis: quoniam coris erit et infructuosa lamentatio danandorum. Et de hoc dicitur Mattheo. xxiij. Tunc plangent se omnes tribus terre. Tertium tunc est iocunde associationis. de quo dicitur Sapientie. v. Tunc stabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustia uerunt: et qui abstulerunt labores eorum. Quartum tunc est timende locutionis. de quo David in psalmo. ij. ait: Tunc loquetur ad eos in ira sua: et in furore suo conturbabit eos. Quintum tunc est dulce uocationis quoniam uocabunt electi ad possidendum gloriosissimum regnum dei. Et de hoc Mattheo. xxv. Tunc dicet his qui a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei possidere paratum uobis regnum a constitutione mundi. Sextum tunc est eterne damnationis. de quo Mattheo. xxv. Tunc dicet rex et his qui a sinistris erunt. Discedite a me maledicti in ignem eternum qui paratus est diabolo et angelis eius. Septimum tunc est plene beatificationis. de quo Esai. lx. Tunc uidebitis et affluet et mirabitur et dilatabitur cor tuum. Si quis igitur hec sepe tunc sepe mente reuolueret: huius mundi fallacis profecto non deciperet. ¶ Tertium uocabulum quo tempus exprimitur dicitur olim: quod presertim preterita nobis habet denotare. Inter omnia autem significare nobis debet beneficia dei que suscepimus ex quibus ad patriam inducimur in

presenti. Iohannes christus dicebat Mattheo. xi. Albe tibi cotosaim: uide tibi bethsaida: quoniam si i tyro et sidone facte essent uirtutes que facte sunt in uobis olim in cinere et cinericio penitentia egissent.

¶ De triplici obseruatione temporis: scilicet naturali: superstitiosa: et uirtuosa. Cap. iij. Tertium mysterium contemplandum de tempore dicitur obseruatio. Nam a multis diuersimodis de tempore obseruatur. Ideo triplex eius obseruatio notari potest.

Prima diuina naturalis.
Secunda superstitiosa,
Tertia uirtuosa.

¶ Prima est obseruatio naturalis quoniam quod comedit bibit dormit suaque negotia facit tempore debito. Sic agricole seruant tempus frumenta ferendo tempore autumali non estiuo. Nautae seruant tempus nauigando cum uenti adsunt secundi. Medici seruant tempus egrotis medicinas tempore opportuno ministrando. quoniam Ecclesiastico. in. de. Omnia tempus habet. Et Quidius lib. i. de remedio amouens. Tempus medicina ualeat data tempore profunt. Et data non apto tempore uina nocet. ¶ Secunda temporis obseruatio diuina superstitiosa. de qua loquitur Augustinus in Enchiridion. et ponit. xxvij. q. viij. c. quis existimaret. Quis existimaret inquit quod magnus peccator sit dies obseruare et menses et annos et tempora: sicut obseruat quod certis diebus: siue mensibus: siue annis: uolunt uel nolunt aliquid inchoare eo quod secundum uanas doctrinas hominum fausta uel infauista existimant tempora. Sicut reprehenditur obseruatio temporis superstitiosa eadem causa et. q. in. c. non licet. in. c. si quis. et in. c. non obseruatis. Quod inquit apostolus. i. Cor. x. Sine manducatione: siue bibitione: siue aliquid aliud factis in nomine domini nostri iesu christi facite: in quo uiuimus mouemur et sumus. Modernis homo temporibus exasperandi maxime sunt astrologi quidam qui omnium hominum facta secundum astrorum regulam iudicant esse regulanda. Quos Augustinus lib. v. de ciuitate dei. c. viij.

beridet sic exclamando. O stulticia singularis. Eligitur dies ut ducatur vxor. Credo propterea quod potest in die non bonus nisi eligat incurrere et infeliciter duci. Ubi est ergo quod nascendi iam sidera decreuerunt. An potest homo quod ei iam constitutum est diei electione mutare. Et quod ipse in eligendo die constituerit non poterit ab alia potestate mutari. Et paulo inferius sequitur Augusti. Si autem propterea valent ad has res dies electi: quod terrenis omnibus corporibus siue animantibus: siue non animantibus: secundum diuersitates temporalium momentorum et siderum positio determinatur: considerent innumerabilia sub vno tempore puero vel nascantur vel oriuntur vel inchoantur: et tam diuersos exitus habeant ut istas observationes cuius puero ridendas esse persuadeant. hec ille. Et reuera qui omnia inchoanda aut agenda persuadeat secundum mathematicorum dogmata non solum peccat: verum etiam et sepius inueniunt se delusos. Nam et ego ipse noui astrologum quendam in ciuitate Camerini: qui vir domum exire volebat absque annotatione cursus siderum et planetarum. Dixit autem a fidedignis in prefata ciuitate mihi relatum est: oblatas sibi vxores per plures annos respuit: quoniam secundum suam astrologiam non videbatur sibi tempus salubre: tandem ut ipse dicebat secundum astrologum fauore vxor accepit: illamque duxit: cui predicabat diu secus in leticia victurum. Sed vir per hebdomadam steterat simul et statim rixit: discors dieque pestilentissime exorte sunt inter ipsum et vxorem: et modico post tempore elapso vxor in infirmitate cecidit et mortua est. Astrologo homo mentita est vis siderum. Idem etiam societate quendam cum mercatoribus quibusdam fecit: et septingentos florenos ad negociandum pro parte sua depurauit. Emerit autem mercatores maximam quantitatem croci. Quod cum vellet venetias destinare noluit astrologus mulos onerare: donec vidit per suam artem sibi alia blandiri. Fatebaturque copiosum lucrum ex croco illo sibi a socijs

puenturum. Emeritum cum ex ancona nauis quedam croco predicto aliisque meribus onusta discessisset stantibus contrarijs ventis: tempestateque inualecente naufragium passa est. Quod cum audisset astrologus nunc deinceps astris cedere voluit. Sed abstinendum est a talibus obseruationibus: et in omni tempore nostro diuinum est implorandum auxilium et inuocandum nomen domini nostri iesu christi: quoniam ut dicitur xxvi. q. ii. Qui sine saluatore salutem vult habere: et sine vera prudentia existimat se prudentem fieri posse: non sanus sed eger: non prudens sed stultus: in egritudine assidua laborabit: et in cecitatis noxia et demencia perinebit. Tertia obseruatio temporis dicitur virtuosa eorum: sed que considerantes ea que diuinus cognoscit tempus visitationis sue. Si siquidem deum illud habere conatur operari bonum audientes vocem dei. de qua Paulus in epistola dicit: Tempore accepto exaudiui te: et in die salutis adiuui te. ij. Cor. vi. Ecce nunc. in presenti vita tempus acceptabile orandi: ieiunandi: peregrinandi: plangendi: et lacrymandi pro delictis: aliena restituendi: confitendi peccata: satisfaciendi deo et primo: virtutumque actus aggrediendi: propter que consequi valebimus et in hoc seculo dei gratias: et in futuro eternas leticias in qua cum christo regnabimus per omnia secula seculorum. Amen.

Quarta Inuocauit infra diem de vita hominis secundum triplicem status considerationem.

Sermo. xxiiij.

Don in solo pane viuit homo. Verba sunt redemptionis nostri originaliter Matthei. iij. et in euangelio hodierno.

Naturale est animantibus cunctis ut super omnia se vitamque suam tueantur. Ideo Boetius in. iij. de consolatione ait: Omne namque animal tuam salutem laborat: morte perniciemque deuitat. Vabes quippe vita ab hominibus rationabilibus charior ac pretiosior cunctis rebus. Pro illa etenim conferenda nullus laboris refugit quilibet alius